

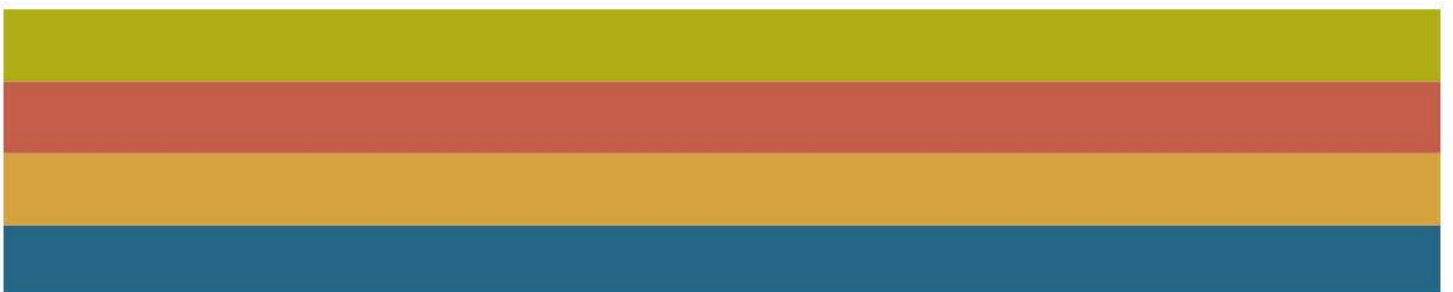

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Gebiedsontwikkeling Luchthaven Twente

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

6 september 2016 / projectnummer: 3059

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

De provincie Overijssel, de gemeente Enschede en Area Development Twente (ADT) hebben plannen om het terrein van de voormalig militaire luchtbasis Twenthe te ontwikkelen tot een Technology Base Twente (TecBT). Ten zuidoosten van de start- en landingsbaan is de ecologische hoofdstructuur (EHS) reeds gerealiseerd. De locaties Deventerpoort, De Strip en Oostkamp worden ontwikkeld als werkparken met een belangrijke leisure-functie. Om de gebiedsontwikkelingen mogelijk te maken moeten verschillende ruimtelijke besluiten¹ worden genomen. Het voornemen bevat verschillende planonderdelen zoals een luchthavengebied met vliegfunctie, bedrijvigheid en de aansluiting van de N737.

De effecten van deze ontwikkelingen zijn onder de noemer gebiedsontwikkeling luchthaven Twente uitgewerkt in een Milieueffectrapport (MER). Het coördinerend bevoegd gezag, de provincie Overijssel, heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')² gevraagd het integrale MER voor de gebiedsontwikkeling luchthaven Twente te toetsen. In dit advies spreekt de Commissie zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

De Commissie constateert dat met deze integrale MER de samenhang van de verschillende gebiedsontwikkelingsactiviteiten goed is beschreven. Daarbij is ondermeer ingegaan op de samenhang tussen natuurontwikkeling, recreatief gebruik, evenementen, de ontwikkeling van diverse bedrijfsmatige functies van Technology Base Twente (TecBT) en de rol van de luchthaven voor de ontwikkelingen in dit gebied. Het voornemen en de locatiekeuze zijn voldoende onderbouwd, daarbij zijn de stappen van de ladder voor duurzame verstedelijking doorlopen. Het MER gaat in op de vraag naar luchthaven gerelateerde bedrijvigheid en onderbouwt de gekozen locatie nabij de voormalige militaire luchtbasis. Ten behoeve van de inpassing van deze activiteiten is aangegeven hoe rekening moet worden gehouden met de bestaande landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het gebied.

In het MER zijn verschillende alternatieven uitgewerkt, waarbij voor de onderdelen uit TecBT de hoeken van het speelveld zijn onderzocht en voor het Middengebied het voorkeursalternatief voor de (reeds uitgevoerde) natuurontwikkeling is beschreven. De effecten op leefomgeving, verkeer en ruimtelijke kwaliteit (landschap, cultuurhistorie, belevingswaarde etc.) zijn goed en correct weergegeven.

De Commissie oordeelt dat het MER de essentiële informatie bevat om een besluit te kunnen nemen over verschillende ruimtelijke besluiten en daarbij het milieubelang volwaardig mee te wegen. De Commissie maakt daarbij één voorbehoud en wel dat voorafgaand aan de besluitvorming expliciet duidelijk moet worden gemaakt hoe het project is opgenomen in het Programma Aanpak Stikstofdepositie (PAS). Daarbij moet aannemelijk worden gemaakt dat de benodigde ontwikkelingsruimte aanwezig is voor het voornemen. Indien niet kan worden

---

¹ zie ook bijlage 1 het gaat om een Provinciaal ruimtelijke visie (Overijssel), de gemeentelijke Structuurvisies (Enschede) en vier omgevingsplannen/bestemmingsplannen (drie voor Enschede en één voor Dinkelland) en een Luchthavenbesluit. De gemeente Dinkelland is formeel gezien initiatiefnemer van de wijziging van het bestemmingsplan, maar treedt inhoudelijk en praktisch niet als op als initiatiefnemer van de gebiedsontwikkeling.

² De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectstukken, voor zover digitaal beschikbaar, vindt u door op www.commissiemer.nl projectnummer 3059 in te vullen in het zoekvak.

aangetoond dat ruimte aanwezig is en dat de ontwikkelingen opgenomen zijn in het PAS zullen mitigerende maatregelen dan wel alternatieven moeten worden uitgewerkt waarmee aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden met zekerheid kan worden uitgesloten.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel nader toe en gaat daarbij in op de effecten van stikstofdepositie en de relatie met de Programmatische Aanpak Stikstofdepositie (PAS). Hoofdstuk 2 gaat daarnaast ook in op de voorgeschiedenis van de gebiedsontwikkeling en de gekozen integrale aanpak van het MER. De Commissie ontving tijdens de toetsing achtergrondinformatie en nieuwe informatie die zij heeft betrokken bij de toetsing van het MER. Eén van deze stukken betreft een aanvulling op het MER-rapport die ingaat op de wijziging van de milieucategorieën ten behoeve van de ontwikkeling van Twente Safety Campus (TSC/TRONED).

In hoofdstuk 3 plaatst de Commissie overige opmerkingen bij het MER en geeft ze aandachtspunten voor vervolgtrajecten en de vervolgbesluitvorming. Daarbij gaat zij in op de effectbeschrijving natuur en ruimtelijke kwaliteit en de effecten op verkeer en geluid.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Natura 2000 – effecten stikstofdepositie

Het effect van stikstofdepositie is integraal beoordeeld voor het gehele plan. De ontwikkelingen in dit plan leiden tot negatieve effecten op nabijgelegen Natura 2000-gebieden als gevolg van een toename van stikstofdepositie. Het gaat dan onder andere om de gebieden Lonnekermeer, Landgoederen Oldenzaal, Dinkelland, Lemselermaten, Achter de Voort, Agerbroek en Voltherbroek en Bergvennen en Brecklenkampseveld. In het MER worden deze effecten beschreven en op basis van de kaarten met AERIUS-berekeningen³ is een beeld gegeven van de omvang van de depositie. Deze varieert van een toename van circa 24 mol/hectare per jaar op het Lonnekermeer tot een toename van ongeveer 1 mol/hectare per jaar op Bergvennen en Brecklenkampseveld. Op verder weg gelegen gebieden treden ook kleinere depositietoenames op (zie hiervoor de bijlagen met AERIUS-berekeningen bij het MER en de Passende beoordeling).

De initiatiefnemer heeft aangegeven dat via de beschikbare maatregelen uit het Programma Aanpak Stikstofdepositie (PAS) ruimte moet worden gemaakt voor de uitvoering van de gebiedsontwikkelingen. De Commissie merkt op dat indien deze ruimte niet beschikbaar is de gebiedsontwikkelingen zonder (mitigerende) maatregelen en/of alternatieven niet uitvoerbaar zijn.

De Commissie constateert dat het MER en de Passende beoordeling nog niet aannemelijk maken dat de ontwikkelingsruimte aanwezig is in het PAS. Daarnaast is ook nog niet duidelijk of en hoe de gebiedsontwikkelingen zijn geborgd in het PAS. Het MER en de Passende beoordeling geven daar geen expliciete duidelijkheid over.⁴ Buiten de mogelijkheden die het PAS kan

---

³ Rekenprogramma stikstofdepositie van het PAS

⁴ De Commissie constateert dat de verwijzingen naar de beschikbaarheid van ontwikkelruimte in het PAS in het MER (deel A en deel B) en de Passende beoordeling onduidelijk zijn of elkaar tegen spreken.

bieden zijn geen mitigerende maatregelen of alternatieven uitgewerkt waarmee negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie kunnen worden voorkomen.

De Commissie adviseert voorafgaand aan de besluitvorming expliciet aan te geven hoe het voornemen is opgenomen in het PAS. Dit kan door aan te tonen dat nog voldoende ontwikkelruimte in het PAS aanwezig is voor het voornemen, laat dit zien met een uitdraai uit AE-RIUS. Geef ten slotte aan op welke manier de ontwikkelruimte is toegekend aan het voornemen. Indien de benodigde ruimte niet beschikbaar is, dan wel onvoldoende, laat dan zien of uitvoerbare alternatieven beschikbaar zijn en/of dat via mitigerende maatregelen de effecten kunnen worden weggenomen.

2.2 Voorgeschiedenis en aanpak van het MER

De gebiedsontwikkelingen, zoals in het nu voorliggende MER beschreven, zijn in het verleden in afzonderlijke m.e.r.-procedures aangekondigd. In 2012 heeft de Commissie een advies gegeven over de ontwikkelingen in het ADT-Middengebied en in 2015 heeft zij een advies gegeven over de ontwikkeling van Technology Base Twente (Noordelijk gebied en luchthaventerrein). Deze laatste m.e.r.-procedure is gestart nadat in 2015 was besloten niet verder te gaan met de ontwikkeling van een commerciële burgerluchthaven. Na dit besluit zijn de verschillende gebiedsontwikkelingen in één MER rapport uitgewerkt en beoordeeld op hun effecten. Ten opzichte van de eerdere plannen voor een grote commerciële burgerluchthaven en grootschalige leisure aan de noordkant van het plangebied constateert de Commissie dat de schaal van de luchtvaartactiviteiten nu veel beperkter is en dat leisure is geconcentreerd in het gebied aan de zuidkant. Deze wijziging leidt tot aanzienlijk kleinere 'luchtvaartcontouren', nieuwe industrie-contouren en daarmee een verandering van de claim aan milieugebruiksruimte in het studiegebied. Deze wijzigingen zijn ook doorvertaald naar de voorliggende ontwerp-besluiten.

De Commissie is positief over de integrale aanpak van het MER, omdat de verschillende onderdelen van de gebiedsontwikkeling met elkaar samenhangen, elkaar beïnvloeden of afhankelijk van elkaar zijn. Een integrale beschrijving van de referentiesituatie, de alternatieven en de effecten op het milieu geven daarom voor de besluitvormers en belanghebbenden een goed beeld van de totale verandering in het gebied. Het MER kan daardoor als hét platform functioneren voor samenhang tussen de verschillende te nemen besluiten. Bijvoorbeeld in de geïntegreerde geluidscontour voor diverse activiteiten, de eenduidigheid in het streven naar kwaliteit voor alle deelgebieden en functies in het plangebied en duidelijkheid over waar en hoe de verschillende ingrepen en activiteiten elkaar kunnen beïnvloeden. Belangrijk is ook dat door de vroegtijdige besluitvorming en uitvoering van de EHS en de aandacht voor het landschap in de overige delen van het plangebied reeds een fysieke grondslag is gelegd voor een aantrekkelijke en duurzame ontwikkeling.

In het MER is er terecht voor gekozen – juist met het oog op de samenhang – om de effectbeschrijving en -beoordeling zowel op het niveau van het gehele plan- en studiegebied te doen als op het niveau van de verschillende deelgebieden. De daarbij gemaakte keuzen, zoals verkeer alleen op het niveau van het gehele plangebied en geluid op beide niveaus, komen de Commissie als logisch over.

2.3 Geraadpleegde (achtergrond-)informatie

Tijdens de toetsing van het MER heeft de Commissie een toelichting gekregen van de initiatiefnemer en de bevoegde gezagen.⁵ Na deze toelichting heeft de Commissie nadere achtergrondinformatie en nieuwe informatie ontvangen die zij heeft betrokken bij de toetsing van het MER, het betreft de volgende informatie:

- Bijlage met relevante informatie uit het MER ADT-middegebied van 14 mei 2014. Het gaat hier om informatie voor de beoordeling van de 4 varianten die hebben geleid tot het voorkeursalternatief voor de EHS/NNN;
  - De ontwerp-bestemmingsplannen van de gemeenten Dinkelland en Enschede, het ontwerp-ruimtelijk plan van de provincie Overijssel en het ontwerp-luchthavenbesluit;⁶
  - Oplegnotitie betreffende aanvullingen op het MER Gebiedsontwikkeling Luchthaven Twente. Arcadis, 2-8-2016, inclusief Gevoeligheidsanalyse optimaliseren Twente Safety Campus categorie 4.1 in plaats van 3.1. Adecs, 2-8-2016;
  - Zienswijzen die de Commissie van het bevoegd gezag heeft ontvangen.
- De Commissie adviseert deze informatie openbaar te maken, voorzover dit nog niet is gedaan, en te betrekken bij de besluitvorming over de verschillende plannen en besluiten.

Hierna wordt ingegaan op de aanvullende informatie over de natuurontwikkeling in het Middegebied en de ontwerp-besluiten. In Paragraaf 2.3 wordt ingegaan op de wijziging van de milieucategorieën ten behoeve van TSC en in hoofdstuk 3 paragraaf geluid gaat de Commissie in op de aanvullende informatie over gehinderden en ernstig gehinderden.

Natuurontwikkeling ADT-Middegebied

Op basis van de informatie over de EHS-varianten uit het MER ADT-Middegebied uit 2014 concludeert de Commissie dat in het voorkeursalternatief voor de EHS logische en navolgbare keuzes zijn gemaakt. Het besluit over de EHS is inmiddels al genomen en de uitvoering is ook al afgerond. De informatie in het MER dient daarom alleen nog maar voor de juridisch-plano-logische bekrachtiging van dit besluit.

- De Commissie adviseert de informatie over de EHS-ontwikkeling uit 2014 als bijlage bij het besluit toe te voegen.

Ontwerp-besluiten

De Commissie heeft de ontwerp-besluiten van de gemeenten Dinkelland en Enschede en van de provincie Overijssel (ruimtelijke visie en luchthavenbesluit) zoals ook openbaar gemaakt op de site van ruimtelijkeplannen.nl bekeken. Zij constateert dat het voorkeursalternatief zoals beschreven in het MER overeenkomt met de voorliggende ontwerpbesluiten. Zij concludeert op basis daarvan dat het MER ten grondslag kan liggen aan de besluiten ten behoeve van de gebiedsontwikkelingen.

---

⁵ 22 juni 2016 toelichting bevoegd gezag en initiatiefnemer op het MER gebiedsontwikkeling luchthaven Twente.

⁶ Deze ontwerp-besluiten zijn ook ter inzage gelegd en gepubliceerd op ruimtelijkeplannen.nl

2.4 Uitbreiding activiteiten Twente Safety Campus (TSC/TRONED)

Tijdens de toelichting van 22 juni 2016 heeft ADT aangegeven dat de huidige milieuvergunning van TSC activiteiten tot milieucategorie 3.1 toelaat. In het MER (en ontwerp-bestemmingsplan) is dan ook uitgegaan van die categorie. Voor de doorontwikkeling van TSC worden voorbereidingen getroffen de huidige milieuvergunning aan te passen naar categorie 4.1 om ook veiligheidstrainingen te kunnen faciliteren met stoffen waarvoor een hogere milieucategorie noodzakelijk is. Dit betekent aanpassing van de milieucategorieën binnen het plangebied Noord. De milieu-effecten van deze aanpassing van categorieën en gebruik zijn beschreven in een aanvulling. Uitgangspunt daarbij is dat aanpassing geen nadeliger milieueffecten mag hebben dan in het MER beoordeeld.

De Commissie concludeert dat de aanvulling over de wijziging van de milieucategorieën voldoet aan dit uitgangspunt. Dit is gedaan door inwaarts te zoneren en daarbij delen van het terrein te wijzigen naar een deels hogere en deels lagere milieucategorie en activiteiten te verplaatsen.

- De Commissie adviseert de aanvulling over de aanpassing van de milieucategorieën ten behoeve van de activiteiten van TSC/TRONED openbaar te maken en te betrekken bij de besluitvorming. De Commissie merkt op dat de wijzigingen in milieucategorieën geen invloed hebben op de activiteiten waarvoor het luchthavenbesluit wordt vastgesteld.

3. Overige opmerkingen en aandachtspunten voor het vervolgtraject en de vervolgbesluiten

De Commissie wil met de aanbevelingen in dit hoofdstuk een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming en vervolgbesluiten. De opmerkingen in dit hoofdstuk hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen.

3.1 Natuur

De beschrijving van de kwaliteiten van het gebied en de effecten op natuur komen op verschillende plekken in het MER en de Passende beoordeling aan de orde. De teksten zijn helder en de huidige situatie is goed geïnventariseerd en beschreven. Het valt de Commissie wel op dat effecten op natuur relatief negatief worden gescoord. De achtergrond daarvan is dat uitgegaan wordt van de worst case situatie terwijl op onderdelen over de feitelijke dosis-effect relaties nog relatief veel onbekend is. De beoordelaars zijn dan aan de veilige kant gaan zitten.

3.2 Verkeer

Het MER brengt duidelijk in beeld dat de gebiedsontwikkelingen kunnen leiden tot verkeersknelpunten. De aansluiting van de N737 is onderdeel van het voornemen en op een aantal plaatsen in het wegennet worden al maatregelen getroffen om het wegennet te verbeteren.

Dit voorkomt echter niet dat het verkeer in de spits op een aantal kruispunten vastloopt, deze effecten zijn in het MER goed beschreven.

Bij grote evenementen zullen er serieuze verkeersproblemen ontstaan. Deze verkeersproblemen vragen om een specifieke aanpak. Het is niet zinvol om de wegen op het verkeer van evenementen te dimensioneren. Dit vraagt juist om inzet van specifieke maatregelen. Deze kunnen zijn: tijdelijk anders instellen van verkeerslichten, inzet verkeersregelaars, goede informatievoorziening over vervoermogelijkheden, inzet van bussen, overloopparkerplaatsen etc.. Het gaat te ver om dit in een MER uit te werken, het is wel een aandachtspunt bij de vergunningverlening van evenementen.

De Commissie constateert dat de gemeente in het ontwerp-bestemmingsplan heeft geborgd dat bij de vergunningverlening van (grote) evenementen specifieke maatregelen moeten worden genomen waarmee verkeersoverlast in het studiegebied kan worden beperkt.

3.3 Ruimtelijke kwaliteit

De effecten op landschap, cultuurhistorie en archeologie zijn adequaat beschreven. Het opsplitsen in 'landschappelijke waarden' (uitgaande van het 'unieke Twentse landschap'), 'landschappelijke beleving' (mate van toegankelijkheid), 'ruimtelijke kwaliteit', historische geografie en '(stede)bouwkundige waarden' zorgt wel voor verschillende invalshoeken, maar ook een ruime overlap in effectbeoordeling. Dit is echter geen bezwaar want deze effecten worden vooral per deelgebied, lokaal onderzocht en beschreven. Dat is een belangrijke bijdrage van dit MER.

Verder bevat het MER een Beeldkwaliteitsplan en de uitwerking ervan in een Beleidsregel Ruimtelijke kwaliteit. Rekening houdend met flexibiliteit en organische ontwikkeling bevat dit Beeldkwaliteitsplan en de Beleidsregel duidelijke kwalitatieve en kwantitatieve richtlijnen voor de verdere uitwerking en uitvoering van de verschillende onderdelen van het ontwikkelingsplan. De Commissie beschouwt dit als een goed instrument.

- De Commissie adviseert bij de besluitvorming aan te geven in hoeverre deze (met name de kwantitatieve) richtlijnen worden overgenomen in het bestemmingsplan.

3.4 Geluid

Het MER gaat voor geluid in op het aantal ernstig gehinderden als gevolg van de voorgenomen activiteiten. Daarbij is rekening gehouden met het cumulatieve geluidseffect van wegverkeer, industrie en bedrijven, luchtvaart en leisure (recreatie en evenementen). De Commissie constateerde dat weliswaar het aantal ernstig gehinderden was beschreven, maar dat het aantal gehinderden niet was meegenomen in het MER en heeft dit op 16 juni 2016 tijdens een gesprek medegedeeld aan bevoegd gezag en initiatiefnemer. Naar aanleiding van deze opmerkingen zijn in de aanvulling berekeningen van het aantal gehinderden meegenomen. Daarnaast is in de aanvulling een (door de initiatiefnemer zelf) geconstateerde omissie in de berekening van het aantal ernstig gehinderden gecorrigeerd.

De Commissie constateert dat op basis van deze nieuwe informatie over het aantal gehinderden en correctie van het aantal ernstig gehinderden de conclusies uit het MER niet wijzigen. De conclusies geven geen gewijzigd beeld in de vergelijking van de alternatieven. Wel merkt

de Commissie op dat door de omissie het aantal ernstig gehinderden in de gecorrigeerde berekening relatief gezien weliswaar beperkt wijzigt (0,4% ten opzichte van de referentie), maar dat het absoluut gezien gaat om een wijziging van 3.445 ernstig gehinderden naar 4.762 ernstig gehinderden in geval van het VKA. In absolute zin betekent dit een sterke stijging ten opzichte van eerder gepubliceerde resultaten.

- De Commissie adviseert de informatie over het aantal gehinderden en de correctie in de berekening van het aantal ernstig gehinderden openbaar te maken en te betrekken bij de besluitvorming.

De Commissie merkt op dat het MER de gecumuleerde effecten van geluid goed beschrijft. Bij de toetsing aan de grenswaarden vinden geen overschrijdingen plaats. Op basis van het MER kan echter wel worden geconstateerd dat de gebiedsontwikkelingen zorgen voor een relatief grote toename van geluid. Het huidige plangebied is relatief stil en de toevoeging van activiteiten zorgt voor een toename. Daarnaast neemt het gebied waarin de effecten van geluid merkbaar zijn ook in omvang aanzienlijk toe. Het aspect geluid wordt in het MER dan ook negatief gescoord.

De Commissie constateert dat het aantal maatregelen om de effecten van geluid te beperken gering zijn. Dit heeft te maken met het absolute geluidniveau van de geluidseffecten, de effecten blijven onder de grenswaarden, zodat de wettelijke noodzaak ontbreekt. Binnen het studiegebied vindt echter wel een opvulling plaats tot aan de grenswaarden waardoor als het ware een geluidsdeken over het studiegebied komt te liggen.

- De Commissie adviseert, voor zover dit binnen de bevoegdheid van de gemeente ligt, om bij de verdere invulling van de bedrijventerreinen en de vergunningverlening voor bedrijven en evenementen de best beschikbare technieken voor geluidreducerende maatregelen te onderzoeken. Daar waar de gemeente deze bevoegdheid niet heeft adviseert de Commissie de mogelijkheden voor het toepassen van geluidreducerende maatregelen te bevorderen.

BIJLAGE 1 : Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Enschede, Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel en Area Development Twente (ADT).

Bevoegd gezag:

Provinciale Staten van de provincie Overijssel (coördinerend bevoegd gezag), gemeenteraden van Enschede en Dinkelland.

Besluit:

Wijziging van de Provinciaal Ruimtelijke visie, Gemeentelijke Structuurvisies en gemeentelijke omgevingsvisies/bestemmingsplannen en vaststellen van een Luchthavenbesluit.

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorieën D6.2, C11.3 en D32.7, D9, D10 en D43 en project-m.e.r. vanwege deze categorieën.
plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: De Provincie Overijssel, de gemeenten Enschede en Dinkelland, en Area Development Twente (ADT) willen de voormalige militaire luchtmachtbasis Twenthe ontwikkelen tot een gebied voor recreatie, natuur en (luchtvaartgerelateerde) bedrijven. Onderdeel van dit plan is Technology Base (TecBT) en de natuurontwikkeling in het Middengebied.

Bijzonderheden: De plannen voor ADT-Middengebied gebiedsontwikkeling luchthaven Twente en het Ontwikkeling Technology Base Twente zijn samengevoegd tot één plan onder de titel Gebiedsontwikkeling luchthaven Twente. Voor dit plan is één milieueffectrapport opgesteld en ter inzage gelegd.

Procedurele gegevens:

Ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 5 juni 2015 t/m 16 juli 2015
Adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 8 juni 2015
Advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 2 september 2015
Aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 17 mei 2016
Kennisgeving MER: 23 juni 2016
Ter inzage legging MER: 24 juni 2016 t/m 4 augustus 2016
Toetsingsadvies uitgebracht: 6 september 2016

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. drs. S. Dirksen
dhr. ing. N. Faber
dhr. ir. W.H.A.M. Keijsers
dhr. drs. R. Meeuwsen (secretaris)
dhr. ir. H. Otte
mw. drs. J.G.M. van Rhijn (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie: <http://www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie>

Betrokken documenten:

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3059](#) in te vullen in het zoekvak.

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 19 augustus 2016 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

